

ע"פ 1941/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 1941/15

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה
מיום 12.3.2015 בת"פ 14-11-20926 שניתנה על ידי
כבוד השופטת א' דניאלי

בשם המערער: עו"ד אלון ארז

פסק-דין

לפניי ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה (השופטת א' דניאלי) מיום 12.3.2015 שלא לפסול עצמה מלדון ב-ת"פ 14-11-20926.

1. נגד המערער הוגש כתב אישום בו נטען כי ביצע מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנים. המערער הכחיש את המיוחס לו וההליך החל להתנהל בפני השופטת דניאלי. עד כה נשמעה פרשת התביעה במלואה וכן נשמעה חלק מפרשת ההגנה - עדות המערער. ביום 12.3.2015, לפני סיום פרשת ההגנה, הגיש המערער בקשה לפסול שופט. השופטת דניאלי דחתה את הבקשה, בהחלטה מנומקת, ומכאן הערעור שלפניי.

עמוד 1

2. טענת המערער היא כי השופטת עבדה בשירות המשיבה משך שנים רבות, החל משנת 2000 ועד למינויה לשיפוט באוקטובר 2013. יתר על כן, השופטת עבדה לצד בא-כוח המשיבה משך כחמש שנים, משנת 2009 ועד לסיום תפקידה, ויש לשער שקיימת היכרות וקרבה ממשית בין השניים. היכרות זו הובילה, לטענתו, להפגנת יחס מפלה לטובת המשיבה ויחס עוין כלפי בא-כוחו. המערער ביסס טענות אלה על שורה של החלטות שקיבלה השופטת במהלך ניהולו של התיק וכן התבטאויות שונות בהן הפגינה, לשיטתו, העדפה ברורה של המשיבה המצדיקה את פסילתה.

3. לאחר שקראתי בעיון את טענות המערער, המנוסחות בלשון בוטה, ואת פרוטוקול ההליך בבית משפט השלום וההחלטות שניתנו במסגרתו, הגעתי למסקנה שיש לדחות את הערעור, וזאת ללא צורך בקבלת תגובת המשיבה.

4. כידוע, בהתאם לאמור בסעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק), המבחן לפסלות שופט הוא קיומן של נסיבות אשר יש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים. כמו כן מונה סעיף 77א(א) לחוק שורה של מקרים המקימים חזקה חלוטה, אשר בהתקיימם לא ישב שופט בדיון, אף אם אין חשש ממשי למשוא פנים. מקרים אלה מתבססים על קרבה אישית של השופט לאחד הצדדים, עניין אישי שלו בהליך או מעורבות קודמת בעניין הנדון (השוו לע"פ 4877/13 עווידה נ' מדינת ישראל בפסקה 8 (22.4.2014); יגאל מרזל דיני פסלות שופט 5, 141 (2006) (להלן: מרזל)). בתוך כך, סעיף 77א(א)(1) לחוק מתייחס למקרים בהם יש לשופט "קרבה ממשית" לאחד מן הצדדים בהליך. במקרים אלה, ההנחה היא שאף אם אין לשופט עניין ישיר בהליך, הרי שקרבתו לאחד מבעלי הדין או באי כוחם עשויה לפגום ביכולתו להכריע בעניין הנדון בפניו באופן אובייקטיבי. ואולם, הצבעה על היכרות מקצועית בין שופט לבין אחד מעורכי הדין אינה מלמדת, כשלעצמה, על "קרבה ממשית" הגורמת לפסילה. על המערער להראות כי ההיכרות, על פי טיבה ונסיבותיה, רלוונטית לעניין הנדון ומצדיקה את פסילת השופט מלדון בתיק (ע"פ 4353/13 חרש נ' מדינת ישראל (24.6.2013); מרזל, בעמודים 247-251).

המערער טען, בהקשר זה, כי "לא ניתן לשלול, כי לאור העובדה שבמשך כחמש שנים, עת השופטת ובא כוח המאשימה [המשיבה] עבדו ביחד באותה הפרקליטות, נרקמו ביניהם יחסי קירבה ממשיים, שיש בהם כדי לפסול את השופטת". טענה ספקולטיבית זו לא ניתן לקבל. שופטים רבים כיהנו, טרם מינויים, כעובדי מדינה בגופים הקשורים באכיפת החוק. כלל גורף המאפשר פסלות במקרים אלה הינו בלתי סביר ויאפשר לבעל דין להעלות טענות המחייבות את פסילתו של שופט בכל מקרה בו הוא כיהן כעובד מדינה עובר למינויו (השוו לע"פ 3512/14 דג'לדטי נ' מדינת ישראל (20.5.2014)). יש לבחון את מידת מעורבותו של השופט בעניין הספציפי, או את היכרותו האישית עם עורכי הדין (מרזל, עמודים 286-289). במקרה זה לא העמיד המערער כל תשתית קונקרטיה לעניין זה, מלבד הטענה הכללית בדבר היות השופטת ובא-כוח המשיבה עמיתים לעבודה לשעבר.

5. בנוסף הסתמך המערער על שורה של החלטות דיוניות שהתקבלו במסגרת ההליך. הלכה היא כי קבלת החלטות דיוניות במסגרת ההליך אינה יוצרת כשלעצמה חשש למשוא פנים (ראו ע"פ 8999/14 בן שטרית נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (1.1.2015); מרזל, עמודים 174-178). הלכה זו נכונה גם כאשר מדובר ברצף של החלטות דיוניות אשר נטען, כפי שטען המערער בלשון רפה, שמשקלן המצטבר הוא היוצר חשש למשוא פנים מצד השופטת שפסלותה מבוקשת (ראו ע"פ 3504/92 הלפרן נ' מדינת ישראל (28.10.1992)). כך גם בנוגע להחלטה על פסיקת הוצאות כנגד בעל דין, עליה מלין המערער (ע"א 2979/02 ג'ולבניז נ' "טפחות" בנק משכנתאות לישראל בע"מ (28.4.2002)). כדבריו של הנשיא גרוניס, "מקומו של ערעור על החלטות כאמור איננו במסגרת ערעור פסלות, כי אם בערעור לפי סדרי הדין הרגילים הנוהגים בפליילים" (ע"פ 6174/14 פרידמן נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.10.2014)).

גם לטענות המערער בנוגע להתבטאויותיו של בית המשפט אין בסיס והן אינן מתועדות בפרוטוקול הדיון. אמנם, המערער טען כי פרוטוקול הדיון אינו משקף את כל שאירע בדיון. טענה זו נסמכת, בין היתר, על כך שבית המשפט ציין בהחלטתו כי לא כל התבטאויותיו של בא-כוח המערער תועדו בפרוטוקול. אולם, כפי שנקבע לא אחת, קיימת חזקה כי תיאורו העובדתי של בית המשפט את מהלך הדיון הוא זה המשקף נאמנה את המציאות, והנטל לסתור חזקה זו הוא נטל כבד (ע"פ 3161/09 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (26.7.2009)). בענייננו, המערער לא עמד בנטל זה. עיון בפרוטוקול ובהחלטות מצביע דווקא על כך שבא כוח המערער נהג שוב ושוב שלא כהלכה. בית המשפט העיר על כך וזהו תפקידו (עמודים 76, 168, 189 ו-194 לפרוטוקול. ראו גם פסקה 8 להחלטת בית המשפט). המערער גם לא ביקש לתקן את הפרוטוקול כדי שישקף את מה שהוא אמור לשקף לדבריו, ואפילו לא תיאר בבקשתו מהם הדברים שנאמרו המצדיקים פסילה.

6. סוף דבר - לא מצאתי ממש בטענת המערער כי קביעותיו והתבטאויותיו של בית המשפט מצביעות על משוא פנים בענייננו, וכפי שכבר נקבע פעמים רבות בפסיקה, אין בתחושות סובייקטיביות כדי להקים עילת פסלות (ראו, למשל, ע"פ 4304/13 זמיר נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (27.6.2013)).

דין הערעור להידחות.

ניתן היום, ד' בניסן התשע"ה (24.3.2015).

ה נ ש י א ה